

УДК 373.2/.3:811.161.2

Пиріжок Н. – ст. гр. ПНП-м-14

Криворізький державний педагогічний університет

УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ У СТАНОВЛЕННІ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ МІЖ ЗАКЛАДОМ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА НОВОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ШКОЛОЮ

Науковий керівник: к.пед.наук, доцент Павлик О.А.

Pyrizhok N.

Kyryv Rih State Pedagogical University

TERMS OF PROVIDING NEXT STANDING OF LINGUISTIC PERSONALITY OF CHILDREN BETWEEN PRESCHOOL EDUCATION AND NEW UKRAINIAN SCHOOL

Supervisor: doctor of philosophy, associate professor
Pavlyk O.A.

Ключові слова: мовна особистість, наступність, педагогічні умови.

Keywords: linguistic personality, continuity, pedagogical conditions.

Міністерством освіти і науки України були сформульовані концептуальні засади реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», які передбачають, що учень має здобути знання, уміння і навички для ефективного використання їх у повсякденному житті. Можемо припустити, що місце людини у соціумі, у більшій мірі, залежить від ступеня оволодіння мовою. Наскільки людина зможе презентувати себе, настільки вона мовнорозвинута. І в сучасному світі, враховуючи швидкий перебіг змін, становлення мовної особистості виходить на перший план.

Під мовною особистістю слід розуміти індивіда, носія рідної мови, який володіє здатністю створювати і сприймати тексти на такому рівні, що вирізняли б продукт його діяльності точністю, складністю, спрямованістю і глибиною відтворюваного. На жаль, проблеми, які заважають мовному розвитку дитини, з'являються ще до школи. Тому актуальності набуває питання дотримання наступності у розвитку мовлення дитини.

Як зазначено в Інструктивно-методичних рекомендаціях щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти, «забезпечення неперервності здобуття людиною освіти є можливим за умови реалізації принципів перспективності і наступності між суміжними ланками освіти, зокрема дошкільною і початковою. З переходом загальної середньої освіти на нові терміни, структуру та зміст навчання актуалізується питання пошуку шляхів забезпечення цілісного розвитку особистості на різних рівнях освіти» [2].

Вважаємо, що саме у дошкільному віці закладаються основи становлення такої особистості. Зважаючи на дослідження А. Богуш, розглянемо відповідні для забезпечення наступності аспекти навчання. Діяльнісний аспект забезпечує збереження ігрової діяльності з поступовим переходом до навчальної. Комунікативний – передбачає збереження на перших етапах навчання індивідуального спілкування вчителя з учнями та поступове підведення дитини до усвідомлення своєї нової позиції у системі «вчитель-учень» [1, с. 405-446].

Важливе значення для дослідження даної проблеми має визначене С. Русовою

перше дидактичне правило, що розкриває один із шляхів реалізації наступності: «Завжди нове давати у зв'язку зі старим, але треба бути обережним, бо є ризик, що старе — недостатньо усвідомлене» [4, с. 193].

Враховуючи дослідження Л. Мацько [3, с. 6], представимо рівні формування мовної особистості : рівень мовної правильності, рівень інтеріоризації (володіння основними формами усного і писемного спілкування), рівень насиченості (різноманітність мовних засобів), рівень адекватного вибору та рівень фахової метамови. При цьому результатом сформованості мовної особистості вважаємо здатність репрезентувати себе через мовлення.

Компетентності учня Нової української школи повинні формуватися на ґрунті компетенцій, закладених у дошкільному закладі освіти. Виходячи з цього перший (адаптаційно-ігровий) цикл початкової освіти матиме за мету розвиток різних видів активності дітей, постійну творчу самореалізацію і формування нових компетентностей.

Спираючись на результати теоретичних досліджень, нами було розроблено і представлено лінгводидактичну модель забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти (ЗДО) і Новою українською школою (НУШ), що урахує принципи, умови та зміст дошкільної та початкової ланок освіти. Зважаючи на представлену модель, можна визначити такі умови забезпечення наступності у становленні мовної особистості дитини між закладом дошкільної освіти та Новою українською школою, як мотивація та поступовий перехід від гри до навчання; сенсорне та емоційне збагачення мовлення; диференційований підхід; упровадження лінгводидактичної моделі як засобу реалізації наступності між дошкільною та початковою ланками освіти; забезпечення поетапної систематичної роботи у становленні мовної особистості.

Література

1. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. – Запоріжжя : Просвіта, 2008. – С. 405-446.
2. Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти. - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/nastupnist-mizh-doshkilnoyu-ta-pochatkovoyu-osvitoyu>
3. Мацько Л. Аспекти мовної особистості у проекції педагогічного дискурсу/ Л. Мацько – Дивослово. – 2006. – № 7. – С.2-5.
4. Русова С. Ф. У дитячому садку / С. Ф. Русова // Вибрані педагогічні твори. — Київ, 1996. — С. 185–202.